

Espanyolisme és feixisme

“Espanyolisme és feixisme”, diuen els Maulets. És una asseveració molt forta, pròpia de gent jove, pensarà algú. Sí, és cert. És una asseveració molt contundent. Però en lloc de rebutjar-la per la forma —no era un espanyolista qui ens deia que, als catalans ens perd l'estètica?—, analitzem-la primer. Al capdavall, si la frase és senzilla també ho són els plantejaments de l'espanyolisme.

Què vol l'espanyolisme? És evident, salvaguardar la unitat territorial d'Espanya. Aquesta dèria, en principi, no és dolenta, perquè tots els països volen el mateix. O no és això el que volen també el catalanisme i el basquisme? No volem nosaltres la reunificació dels Països Catalans, actualment separats per dos Estats? No volen el mateix els bascos? Fins aquí, per tant, no hi ha il·legitimitat en la voluntat espanyolista. Tenen tot el dret a defensar el que és seu com nosaltres defensariem la mà que algú volgués tallar-nos. El problema comença quan l'espanyolisme anomena espanyol allò que no ho és. Aquí ja no ens podem entendre, no podem fer-ho mai, perquè cap ésser humà amb plenes facultats mentals pot seure a una taula de negociació a signar l'anul·lació de la seva personalitat. De fet, no hauria d'existir cap ésser humà capaç de proposar-ho; però la humanitat, ja ho sabem, és capaç de produir aquesta i moltes altres misèries. Quina sortida ens queda, quan algú ens fabrica una nova identitat i no tenim dret a rèplica? Com han d'ésser qualificats aquells que, en nom d'una unitat construïda per la força i sobre milers de morts, ens neguen el dret a ser, el dret a reunificar el nostre poble, el dret a caminar lliurement? No ens faria pas res tenir-los com a companys de viatge, si ens garantissin el mateix respecte que ells ens mereixen a nosaltres; no ens faria res mantenir-hi un bon veïnatge i compartir-hi projectes. Caldria, això no obstant, que quedés clar qui és cadascú i quin el nom de cada casa.

Naturalment que tots naveguem dalt d'un vaixell anomenat humanitat i que els perills de la travessia són comuns, però el destí de cadascun dels tripulants, ja sigui per atzar o predestinació, no serà el mateix. La nau no s'atura cada cop que hi ha una mort. Seguint el ritm de la mar, els morts es llancen a l'aigua i el viatge continua, i és just, per tant, que els tripulants estableixin lleis i regles de convivència basades en el respecte mutu. Lleis i regles, en definitiva, que els permetin viure amb tranquil·litat i sentir-se tripulants d'una nau plena de sentit.

Malauradament, l'espanyolisme és contrari a aquesta filosofia. Per acceptar-la, hauria de fer just el que ens demana a nosaltres que fem: deixar de ser qui és. L'espanyolisme, ja sigui de dretes o d'esquerres, no admet la independència d'aquells països que considera seus perquè són fruit d'una conquesta armada; l'espanyolisme no admet ni tan sols l'existència jurídica dels Països Catalans, no admet ni tan sols l'existència jurídica del País Valencià, no admet ni tan sols que el nord de Catalunya és Catalunya. Per a l'espanyolisme només hi ha una única identitat, Espanya és el seu nom i espanyols són els seus súbdits. Doncs bé, l'asseveració és correcta: espanyolisme és feixisme.

Víctor Alexandre

Despullant Espanya, pàg. 165-167.